

б я с м в а

Георги Михалков

Б Я З С Т В А

Роман

© Георги Михалков, автор, 2008 г.
© Людмил Веселинов, художник, 2008 г.
© Книгоиздателска къща „Труд“, 2008 г.

ISBN 978-954-528-846-3

КНИГОИЗДАТЕЛСКА КЪЩА **Труд**, 2008

Роман за времето, в което живяхме и все още живеем

Човек не може да избяга от себе си, но Калина – главната героиня – бяга... Това е роман за честните, обикновените хора, които разбраха, макар и късно, че бяха жестоко манипулирани. Роман за хора, които имат ценностна система, но тя не е в парите и в кариерата. Роман за времето, в което живяхме и живеем. За много от героите моят, чест, дълг, политически убеждения не съществуват. Какво е учудването на Калина, когато вижда, че преподавателят ѝ по научен комунизъм – бивш партизанин – произнася реч във Великото народно събрание за лагерите в Белене и Куциан като депутат от Съюза на демократичните сили, или когато разбира, че вуичо ѝ в навечерието на промените е скъсал партийния си билет от Българската комунистическа партия, благодарение на който е направил кариера.

Това е роман е за търсенето на мястото ни в живота и за лутането ни. Роман, който ни кара да се замислим защо много от нас след промените, след 1989 година, отпаднаха от живота, независимо от образованието, което имаха и което не им свърши никаква работа. „Учудваше се, че господин Антонио беше неграмотен. Работил цял живот като докер на пристанището, той не можеше да чете, нито да пише“. Жалко е, човек, завършил право като Калина, да се грижи за докер в Испания, който не може нито да чете, нито да пише. Но господин Антонио дава годежкия пръстен на починалата

си жена на Калина, на неспянка, нероднина. Това означава много. Той, католикът, казва на православната: „Светата Дева да ти помага“.

„Може би е по-добре, че се лутам в тъмната стая – мислеше си Калина – да падам, да ставам, но да търся вратата, отколкото да седа тихо в непрогледната тъмнина и да чакам някой да запали лампата...“ Човек е търсещ и трябва да е борбен. Калина живее и в Куба, и в Испания, но никъде не намира шастие. Търси го, изоставя много скъпи за нея неща. Ако търсеше материалното шастие като състудентката си Мери, тя би се омъжила за англичанина Стив, но не го прави. И Мери е амбициозна, но и тя не прекраща моралните задръжки. „Могла да забременея, но за мен това е непочтено“ – казва Мери, въпреки че иска да се омъжи. Според Калина границите са в нас самите.

„Всеки от нас е едновременно и болница, и затвор – мисли тя. – Болниците вътре в нас вият от болките на хилядите ни същности. Нашите желаниа ни хвърлят в собствените ни затвори“. Имаме хиляди същности и желаниа. Така сме устроени.

„Не бърди идеалистка, гледай реално на живота“ – казва вуйчо ѝ. И на нас понякога ни се иска да не гледаме реалността. Хубаво нещо са идеалите. И хубаво е, че човек е търсещ. В „Бягства“ всеки от читателите може да се припознае в някой от героите. Както „Хайка за вълци“ на Ивайло Петров е художествената диагноза на едно време, така и „Бягства“ е художествена диагноза на друго време. Романът показва живота не само у нас, но и в други страни – в Куба, в Испания, – живота такъв, какъвто е – добър и лош.

„За мен е важна истината“ – казва главната героиня. И иска да живее с истината. „Как ще живеем заедно, ако животът ни започва с лъжа?“ – пита тя и не иска да живее в лъжа, бяга.

Харесвам хора като вуйчото и бащата на Калина, които ни оставят сами да вземем решенията, а не се намесват в

живота ни като майка ѝ. Има такива хора – нито добри, нито лоши – и един от тях е вуйчото. Помага на своите и прави добро. Струва ни се, че ще помогне и на чужди, макар това да не е упоменато в романа, а от преподавателя по научен комунизъм Йонов – професора партизанин – се бои дори и деканът на факултета. Но и вуйчото, и професорът имат идеали. Данаил, познатият на Калина от студентските ѝ години, съжалява за необмислената си постъпка и се разкайва, но колцина намират сили да се извинят, когато са срещнали?

„С Раул имаха и хубави моменти. Той я обичаше. Обичаше я истински. Сега Калина разбира, че това е най-важното“. Кой от нас не иска да го обичат? Истинската любов е безкористната, но на колцина се случва?

Има в живота и такива хора като Хуан и мама Тереса, които не говорят много, но на тях винаги може да се разчита. Разбираме и мъката на Кончита, не я оправдаваме. Понякога човешката психика е много крехка, ранима и не издържа. И чувстваме вината си, макар и може би да нямаме вина като Раул, който отива да види Кончита в санаториума. Един мъж със семейство, жена и дете, но обърнал поглед назад. Всеки носи своето минало, но наши, ако човек иска да живее, трябва да гледа напред. „За Раул Кончита беше минало и трябваше да остане там, в миналото“. Хората с китейски опит знаем това и знаем колко е болезнено. Болката ни съпва. Как реално са описани Кончита и мама Тереса.

„Бягства“ е роман не само за нашето време, но и един философски роман. „В земята и морето са потънали не само съкровища, но амбиции, стремежи, жестокост и ненайств. Трябва ли да търсим това, което е било някога?“ Какво търсим, какво искаме да открием, пита авторът.

Романът още веднъж доказва, че Георги Михалков е един от най-талантливите ни съвременни автори. Неслучайно писателят Деян Енев ни напомня, че той е най-превежданият български писател. Достатъчно е да се вгледаме в про-